

Молодий колгоспник

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ

Рік видання XVI
№ 36 (1984)

ВІВТОРОК, 25 березня 1975 року

Ціна 2 коп.

ВІД'ІЗД З МОСКВИ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА ФРАНЦІЇ

24 березня з Москви відбув прем'єр-міністр Французької Республіки Жак Шірак. Після закінчення свого офіційного візиту він відвідає Волгоград.

На Внуковському аеродромі, прикрашеному державними прапорами Французької Республіки і Радянського Союзу, Ж. Шірака біля трапа літака проводжали Голова Ради Міністрів СРСР О. М. Косигін, міністр закордонних справ СРСР А. А. Громико, інші офіційні особи.

На аеродромі Ж. Шірака проводжали представники трудящих Москви.

Разом з прем'єр-міністром Франції відбули французькі державні діячі, які супроводять його у поїзді в СРСР.

(ТАРС).

РОКИ ВАГОМИХ УСПІХІВ

МИНУЛО десять років відтоді, як на березневому (1965 р.) Пленумі Центрального Комітету КПРС Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Л. І. Брежнев, вказуючи шляхи піднесення сільського господарства, підкреслював, що розроблені пропозиції і «зв'язані з ними великі державні вкладення продуктивні самим життям, назрілою загальнонародною потребою».

Заходи, спрямовані ЦК КПРС на піднесення сільського господарства, розраховані на багато років, і життя підтвердило правильність аграрної політики партії. За десять років сільське господарство зробило значний крок вперед. Постійно здійснюючи намічений партією курс на зміцнення матеріально-технічної бази сільського господарства, його всебічну інтенсифікацію, широке використання економічних методів, колгоспи і радгоспи Кіровоградщини піднялися у своєму розвитку на новий рівень господарювання. Якщо до 1965 року чимало з них були збитковими, то вже у роки восьмої п'ятирічки стали рентабельними. Усі господарства зараз оснащені тракторами, комбайнами, засобами комплексної механізації, електрифікації і автоматизації усіх галузей сільськогосподарського виробництва. Тільки за останні чотири роки нинішньої п'ятирічки господарства отримали прибуток у 577,3 мільйона карбованців.

Капітальні вкладення господарств на придбання засобів механізації у порівнянні з 1965 роком зросли у 2,6 рази, що складає нині 40 мільйонів карбованців на рік. Майже у 5 разів зросла енергоздатність.

Зміцнення матеріальної бази забезпечило прискорене зростання виробництва продуктів землеробства і тваринництва. 722 тисячі тонн зерна продала область у 1965

році, а кожного року дев'ятої п'ятирічки — 1199 тисяч тонн. У 1974 році м'яса вироблено на 64 тисячі тонн, або у півтора рази більше, ніж у 1965 році. Молока — на 139,1 тисячі тонн.

УЗДІЙСНЕННІ цієї програми важливою ланкою стала спеціалізація і концентрація виробництва, міжгосподарська кооперація. 23 господарства області спеціалізуються на дорощуванні і відгодівлі великої рогатої худоби, 37 — на виробництві свинини, 27 — яєць, 117 — молока, 21 — вирощуванні нетелів, 33 — будуть займатися виробництвом воли. Значного розвитку набуло кооперування господарств у виробництві і переробці продуктів землеробства, тваринництва, у будівництві.

Нинішні середні господарства області мають близько 8 тисяч гектарів сільськогосподарських угідь, більше 80 тракторів та самохідних комбайнів, 50 вантажних автомобілів.

Оцінюючи досягнення минулих років, хоча наголосити, що у прискоренні зростання сільськогосподарського виробництва активну участь брали юнаки і дівчата Кіровоградщини. Обласна комсомольська організація чимало дбала усі ці роки про забезпечення господарств механізаторськими кадрами. У переважній більшості райкомів комсомолу діють штаби механізаторського всеобучу, головне завдання яких — забезпечити господарства кадрами.

Уже більше десяти років в області працює школа передового досвіду, яку очолює знатний механізатор країни, двічі Герой Соціалістичної Праці О. В. Гіталов. Понад дванадцять тисяч механізаторів, серед яких більшість — молодь, побували тут, вивчили досвід роботи передовиків виробництва. Щороку на базі цієї школи відбувається

обласний семінар бригадирів та групкомсортів комсомольсько-молодіжних тракторних бригад, ланкових комсомольсько-молодіжних механізованих ланок. Щороку у господарствах проводиться навчання з молодими механізаторами, які потім проходять перепідготовку на підвищення кваліфікації. Завдячуючи цьому, вже нині 67 процентів механізаторів мають перший та другий класи. Нині в господарствах області є вже більш як 25 тисяч молодих трактористів-машиністів широкого профілю, комбайнерів, шоферів.

ЩОРОКУ комітети комсомолу господарств, комсомольсько-молодіжні колективи виступають з ініціативами, спрямованими на підвищення продуктивності праці, дострокове завершення річних планів. Особливо широкого розмаху цей рух набрав у роки дев'ятої п'ятирічки. Молоді хлібороби області підтримали ініціативу членів комсомольсько-молодіжної тракторної бригади колгоспу «Перше травня» Маловисківського району «Нас кличе великий хліб», доярки розгорнули змагання за тристисюкілограмові надії. Юнаки і дівчата працюють на найвирішальніших ділянках виробництва. Багато з них за успіхи у Всесоюзному соціалістичному змаганні нагороджені орденами і медалями.

Нині, коли ставиться завдання про переведення сільськогосподарського виробництва на промислову основу, комсомольці і молодь Кіровоградщини серед передовиків виробництва. У деяких господарствах вже збудовані нові тваринницькі комплекси. Працюють на них переважно молоді трудівники, які швидко освоїли нове устаткування, складну техніку. Декілька таких комплексів у Знамянському районі. Хорошими показниками відзначається комсомольсько-молодіжний

колектив майстрів машинного доїння на молочнотоварному комплексі колгоспу «Путь Ильича». Кожна доярка цього колективу обслуговує близько ста корів і бореться, щоб від кожної надійти у завершальному році не менше 3-х тисяч кілограмів молока.

У колгоспі імені Леніна цього району діє комплекс по вирощуванню свиней. Серед молодих тваринників ударною роботою прославилася делегатка ХХІІ з'їзду ЛКСМУ України Меланія Дудник, яка доглядає понад тисячу свиней і щодоби від кожної з них добувається у середньому 415-грамових приростів ваги.

У районах визначено основні напрямки і строки поглиблення спеціалізації і концентрації. На нових комплексах, що невдовзі з'являться в господарствах, реконструйованих підприємствах, буде широко впроваджена комплексна механізація. На них працювати молодим виробничникам, які, кваліфіковано освоївши складне обладнання, швидко доведуть потужність комплексу до запланованої.

Справою кожного молодого хлібороба разом з усіма трудівниками ланів області боротися за одержання нинішнього року 3,2 мільйона тонн зерна, нести тим самим свій вклад у третій український мільярд пудів хліба.

Нині радянський народ готується відзначити 30-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, гідно зустріти ХХV з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу. Переконалими, що молоді працівники сільського господарства нашої області зустрінуть ці події новими трудовими досягненнями.

В. КЛЮЙ,
начальник обласного управління сільського господарства.

ПРО людину судять по хороших справах. І чим більше їх на рахунок, тим вищу оцінку дають людині, тим більший авторитет визнають за нею.

Лише півтора року працює завідувачим відділом комсомольських організацій Добровеличківського райкому комсомолу Іван Ткаченко. Та за цей час Іван встиг проявити себе ініціативним, принциповим, вимогливим. За його ініціативою не лише узагальнили досвід роботи однієї з кращих комсомольських організацій — колгоспу імені ХХІІ з'їзду КПРС (це входило в коло обов'язків), а й провели на базі цього господарства семінар секретарів первинних комсомольських організацій колгоспів та відділія району. В результаті цього заходу на вищій рівень активності підняли організацію соціалістичного змагання, поліпшилася внутрішніша робота.

В колгоспі імені Шевченка за прикладом базової комсомольської організації була створена комсомольсько-молодіжна ферма, в кол-

ЗАВОРГ ВІВІДЖАЄ В ПЕРВИННУ...

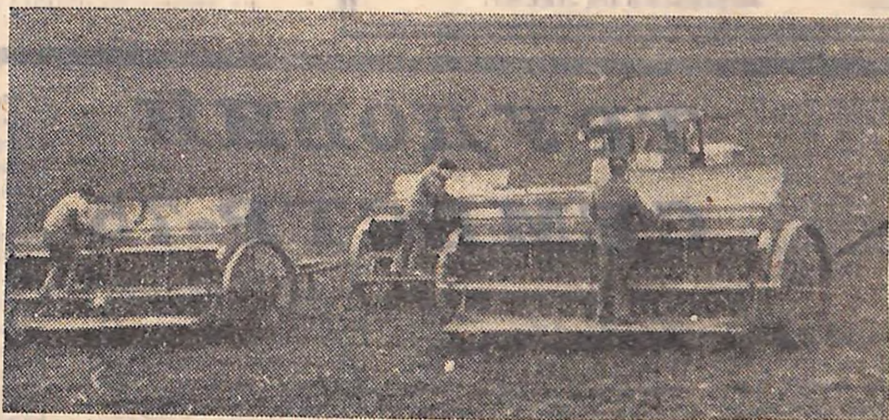
госпі імені К. Маркса — комсомольсько-молодіжна ланка по вирощуванню кукурудзи, в колгоспі імені Котовського — діюча буряківничка ланка. А коли пішла на спад виховна і культурно-масова робота в комсомольській організації колгоспу імені Жданова, на допомогу парадю і ділом знов прийшов завідувач відділом комсомольських організацій райкому. Важливе питання внутрішньої роботи взяв під свій особистий контроль.

Важливу роль відіграє в рішенні всіх питань відділ комсомольських організацій. У цього відділу, по суті штабу райкому чи міськкому комсомолу, завжди безліч справ. І ні у кого немає сумніву, що вони вимагають постійного пошуку, роздумів, виключної цілеспрямованості і ведучого горіння серця, перш за все, завідувачого відділом. Його діяльність починається з уміння широко охоплювати життєві явища, мислити не шаблоном, знати стан справ у своїх первинних комсомольських організаціях, що дає змогу вибрати саме ті заходи і засоби, які приносять найвидчутніші результати. Головне тут: увага і зусилля заворга спрямовується не лише на те, що зробити, а й на те, як зробити. І враховується, перш за все, не кількість заходів, а їх якість, корисна віддача. Саме такий підхід характеризує роботу завідувачого відділом комсомольських організацій Олександрійського міськкому і райкому, Світловодського і Знамянського міськкомів, Бобринецького райкому комсомолу та ряду інших.

До вирішення кожного нового завдання заворг повинен підходити по-різному. Але в будь-якому випадку важливо, щоб проявляв дійсну турботу про справу, ініціативу, бойовий запал, бажання розв'язати складні питання. Відповідальний працівник райкому чи міськкому ЛКСМУ — він разом з інструктором найчастіше безпосередньо буває серед молоді, зустрічається з комсомольським активом. І по його роботі період судять про діяльність і авторитет всього апарату. Ось чому, вимагаючи від активу первинних комсомольських організацій покращення виховної роботи з молоддю, завідувач відділом комсомольських організацій передусім повинні самі показувати приклад активної участі в цій справі.

Нині в комсомольській організації області іде обмін комсомольських документів. В період підготовки і особливо зараз турбот збільшилося у всьох відділах райкомів і міськкомів комсомолу. І як важливо, щоб відповідальний захід в житті членів ВЛКСМ пройшов всюдичітко, злагоджено, став пам'ятною подією.

Мета цього — щоб в кожному райкомі і міськкомі комсомолу області в період обміну комсомольських документів панувала атмосфера діловитості і принципності, ініціативи і творчості.

Сівба ярих в колгоспі «Україна» Знамянського району.
Фото А. ДІБРОВНОГО, Г. ЗУБЕНКА.

ВСЕСОЮЗНА ШКОЛА МОЛОДИХ БУРЯКОВОДІВ

СЕЛО ШЛЯХОВА, Вінницької області. Тут, в колгоспі імені ХХІІ з'їзду КПРС Бершадського району закінчила роботу перша Всесоюзна чотириденна школа молодих буряководів. Понад сто керівників найкращих комсомольсько-молодіжних ланок з Російської Федерації, Білорусії, Литви, Латвії і України не випадково з'їхалися

в прославлене село Шляхова. Тутешні майстри високих урожаїв на кожному з 1200 гектарів бурякової плантації збирають по 500 і більше центнерів солодких коренів.
Керівники комсомольсько-молодіжних колективів обмінялися досвідом роботи, зустрілися з передовими буряководами області, вченими Всесоюзного науково-дослідного Інституту цукрових буряків Міністерства сільського господарства СРСР.

(РАТАУ).

в ЦК ЛКСМУ

ТОННИ — ДЛЯ ДОМЕН

Секретаріат ЦК ЛКСМУ і Укрвторчормету при Міністерстві чорної металургії УРСР підбили підсумки соціалістичного змагання серед обласних, міських, районних і первинних комсомольських організацій республіки по збору металолому в четвертому кварталі 1974 року.

Кіровоградська обласна комсомольська організація зайняла одне з трьох місць і представлена до нагородження Почесною Грамотою ЦК ЛКСМУ. Комсомольці і молодь, піонери і школярі області зібрали і здали 5200 тонн металобрухту.

Серед первинних комсомольських організацій третє місце зайняла комсомольська організація Новоукраїнської середньої школи № 6.

У 1975 році соціалістичне змагання по збиранню металового пому серед обласних, міських, районних і первинних комсомольських організацій республіки буде продовжено.

З 24 по 28 березня на Кіровоградщині проходить Тиждень молодого вчителя. Сьогодні в обласному центрі розпочався обласний зліт педагогів-початківців, який триватиме два дні. Понад 300 його учасників обмінюються досвідом, підбілюють підсумки роботи за минулий рік, визначають завдання на майбутнє.

ВИХОВУВАТИ КОМУНІСТАМИ

У ВІЛЬХІВСЬКІЙ десятирічці їх одинадцять. Однадцять молодих вчителів, одинадцять комсомольців. І хоча колектив, здавалося б, невеликий порівняно з загальним числом педагогів і учнів школи, — енергій, ініціативи, початкувочих педагогічних виступів на всіх. Бо ж немає такої ділянки роботи, де б не доклали своїх рук члени комсомольської групи, яку очолює Борис Смуток. Молоді вчителі — на передніх рубежах боротьби за знання, віддають урокам весь свій час. Щоб зацікавити школярів навчанням, ведуть гуртки. Педагоги активізують комсомольців і піонерів на цікаві громадські справи. Немала заслуга в цьому Івана Апаньєва, члена Ульянівського РК ЛКСМУ, вчителя, який входить у шкільний комітет комсомолу.

Але не тільки школою обмежуються інтереси молодих педагогів. Всі вони — агітатори в місцевому колгоспі «Родина». Налагодивши тісні контакти з колгоспною молоддю, підшефною військовою частиною, проводять спільні заходи, падагоджують там цікаве, змістовне життя.

Приклади такої самовідданої роботи молодих вчителів можна знайти не тільки в Ульянівському районі. Випускники педвузів приносять сьогодні в школу разом з знаннями і бажаннями працювати комсомольське завзяття, енергійність, ініціативність, атмосферу творчості і пошуку. Можна з певністю сказати, що півтори тисячі молодих вчителів області, які об'єднані нині в 169 комсомольських організацій, стали надійними помічниками педагогів, всіх, хто вершить велику справу комуністичного виховання молоді.

ПРИРОДНО, найголовніша вимога до вчителя — це висока професійна майстерність, постійне вдосконалення її, активізація учнів на боротьбу за глибокі й міцні знання. Інакше важко справитися з тими завданнями, які накреслили в галузі народної освіти партія та уряд. Але справа виховання юнаків і дівчат в дусі комунізму вимагає сьогодні від учителя не тільки глибокого розуміння свого предмету. Він має бути і вмільним організатором: постійно взаємодіяти з піонерською і комсомольською організацією, впроваджувати там нові, ефективні форми роботи. Сьогодні як обов'язок має розцінювати кожен молодий учитель-комсомолец підвищення своєї громадської активності, ініціативності.

Саме такими рисами позначена робота кращих молодих педагогів, які вже зараз завоювали загальне визнання — Ольги Денисенко з Петрівської восьмирічної школи Знаменського району, Валентини Березонської з Кіровоградської середньої школи Митовицького району, Олександри Гулявської з Бобринецької середньої школи, Лідії Колонієвої з Новоградської середньої школи Олександрійського району, Валентини Донець з середньої школи № 24 міста Кіровограда та багатьох інших.

Цікавий досвід нагромадили комсомольські організації Гайворонської середньої школи № 5, Матювіцької середньої школи № 3, Новгородківської середньої школи № 2, Сазонівської восьмирічної школи Кіровоградського району та інші колективи. Тут спрямували всі зусилля на виконання закону про восьмирічний всеобщий і завершення переходу до загальної середньої освіти, підвищили вимогливість до кожного школяра за відповідальне ставлення до навчання, як до головного обов'язку перед Батьківщиною, повели рішучу боротьбу з «трійкою». Постійно взаємодіючи, реалізують перевірки готовності

до занять, учнівські лекції, успішні журнали — це лише неповний перелік тих заходів, з допомогою яких виконується одне з найголовніших завдань школи — боротьба за високу успішність. Молоді вчителі допомогли комітетам комсомолу своїх шкіл, бюро класних комсомольських організацій встановити постійний контроль за успішністю членів ВЛКСМ, розробили систему заходів, де навчання оптимально поєднується з суцільно-корисною і громадською роботою, широко пропагують і впроваджують передовий досвід.

ШКІЛЬНІ роки — один з найвідповідальніших етапів ідейного формування людини. І комсомол вбачає своїм завданням допомогти школі в організації всієї ідейно-політичної роботи.

Приємно відзначити, що багато молодих вчителів вже зараз успішно включилися у цей процес. Кожен третій з них бере гуртком «Наш Ленінський комсомол», «Біографія В. І. Леніна», практично кожен молодий педагог на селі — агітатор. Однак, ще далеко не скрізь все гаразд з постановкою ідейно-виховної роботи. На низькому рівні вона у Голованівському районі, де працюють 38 молодих вчителів — членів ВЛКСМ, Бобринецькому, Петрівському, Онуфріївському районах. Учні тут погано знають і недостатньо впроваджують у практику роботи матеріали з'їзду комсомолу, з'являються піонерів, неохоче відносяться до ініціативи та починання ровесників.

Важлива ділянка роботи молодих педагогів — Ленінський залік «Рішення XXIV з'їзду КПРС — в життя». Але часом можна зустрітися з формальним ставленням до проведення, а часом навіть і згорання цієї форми роботи. Це великий недолік. Потрібно широко використати досвід попередніх років у проведенні цього важливого заходу, ефективніше впроваджувати громадсько-політичну атестацію членів ВЛКСМ, що в значній мірі допоможе комітетам комсомолу провести на високому ідейно-політичному рівні обмін комсомольських документів.

Не менш важливе питання — навчання активу піонерів і комсомольців. На думку обкому ЛКСМУ, саме молоді вчителі мають відіграти тут провідну роль. Однак навіть секретарі деяких кращих вчительських комсомольських організацій цю роботу занедбали, не тільки не контролюють, але й не допомагають старшим вождям, які відповідають за навчання активу. Така позиція вкрай хибна. Навчати школярів-активістів — значить організувати дієву допомогу педагогам у виконанні завдань, поставлених перед ними. І налагодження продуманої системи в цьому питанні — запорука зміцнення комсомольських організацій шкіл, підвищення їх бойовості.

ДЛЯ ТОГО, щоб виконати завдання, поставлені перед нами XVII з'їздом ВЛКСМ, потрібно значно підвищити громадсько-політичну активність молодих вчителів. На ділі це означає далі зміцнювати первинні комсомольські організації, активізувати роботу міських і районних рад молодих вчителів.

Молодіжні вчительські ради вже нагромадили цікавий досвід, зарекомендувавши себе з найкращого боку як дієві помічники педагогів. Особливо це стосується колективу Гайворонського району, міст Знаменки і Кіровограда.

Мета педагогічної діяльності — реалізувати накреслення XXIV з'їзду КПРС, програму розвитку народної освіти. А тому: завдання кожного молодого вчителя — постійно вдосконалювати ідейно-політичне і моральне виховання, класове загартовування молоді, сприяти формуванню ідейно переконаних членів суспільства.

Н. СЛЮСАРЕНКО,
завідуюча відділом шкільної, студентської молоді та піонерів Кіровоградського ОК ЛКСМУ.

ДНІПРО: ШІСТНАДЦЯТА НАВІГАЦІЯ

Перекинувшись через парасет, діачата спостерігали за наповненням шлюзової камери. Маса води, поглинаючи прямокутні бетонні плит, повільно, наче по сходах, піднімалася вгору. Ще донедавна на шлюзі працювали ремонтники. І діачата згадували, скільки старання довелось докласти, щоб достроково пущити Кременчуцький шлюз у дію. Це завдяки копійчій роботі всього колективу, членами якого є і вони, комсомолки Алла Прядильщикова і Людмила Дорогань. Разом з іншими ремонтували водопровідні галереї, бетонували стіни шлюзової камери та її підводну частину, привели в належний вигляд побутові приміщення. Добре потрудилися шлюзовики, ремонтуючи механізми системи приводів для безперервної роботи верхніх і нижніх воріт.

Приклад молодим у роботі подають ветерани. Понад 15 років, з часу вступу в експлуатацію Кременчуцького шлюзу, працює на цій гідросторуді старший інженер-гідротехнік Т. А. Ковган. Шлях від робітника-електромонтера до диспетчера пройшов О. С. Конаков. Доскональними знаннями по експлуатації шлюзу володіє старший енергетик М. М. Толчанов. Славою умільця швидкісного

пропускання суден і забезпечення безпеки їх руху користується В. П. Діба. Їх багаторічна плодотворна діяльність є прикладом для наслідування. Традиції ветеранів продовжують молоді. Сумлінно працює на ремонті електроустановлення комсомолка Алла Прядильщикова. Її ставлення до праці, високу якість виконання дорученої справи відзначає бригадир, інженер по автоматизації Б. Й. Животовський. Електромонтер намагався поповнити і свої теоретичні знання: Алла з успіхом навчається на другому курсі Світловодського загальнотехнічного факультету. В тому ж навчальному закладі вчиться і суднопропускниця Людмила Дорогань.

Пишаються виробничники своїми досягненнями. У визначальному році п'ятиріччя їх праця відзначена першодним вимпелом Головного управління річкового флоту України за успіхи у соціалістичному змаганні.

Взяли вони високі зобов'язання і на завершальний рік. Знають, що від добре проведеного ремонту залежатимуть і високі експлуатаційні якості гідротехнічної споруди. Днями зустріли шлюзовики свою шістнадцяту навігаційну весну. А вона в цьому році не затрималася. Ще в лютому надала про себе, утворивши в льодовому покрові Кременчуцького водосховища ясні проталини. І ось по всьому Дніпровському басейну, весело перегукуючись гудками, попливли білосніжні красені-теплоходи і самохідні баржі. А експлуатаційники Кременчуцького шлюзу склали ще один екзамен — на якість проведення ремонтних робіт.

І. КАРАНТ,
громадський кореспондент.
м. Світловодськ.

ВИХОДЬ НА „ЧЕРВОНУ СУБОТУ“

КОМСОМОЛЬЦІ І МОЛОДЬ ЦЕХУ № 2 ЗАВОДУ ТРАКТОРНИХ ГІДРОАГРЕГАТІВ 19 КВІТНЯ ПРАЦЮВАЛИ НА СВОЇХ РОБОЧИХ МІСЦЯХ. РАЗОМ З УСІМА ТРУДІВНИКАМИ ЦЕХУ ВОНІ ЗОБОВ'ЯЗАЛИСЯ В ДЕНЬ «ЧЕРВОНОЇ СУБОТИ», ЯКА БУДЕ ДНЕМ ВИСОКОПРОДУКТИВНОЇ ПРАЦІ, ВИГОТОВИТИ 1900 ГІДРОАГРЕГАТІВ, ЗАЙЧАСТИН НА 6 ТИСЯЧ КАРБОВАНЦІВ.

Шлифування цього колективу, комсомолка ЛІДІЯ ТАЛПА, СТАВИЛА НА ТРУДОВУ ВАХТУ НА ЧЕШЬ ПЕРЕМОГИ РАДЯНСЬКОГО НАРОДУ У ВЕЛИКІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ ВІЙНІ, ПРИ НОРМІ 800, ЩОЗМІНИ ВІГOTOВЛЯЄ НЕ МЕНШІ, НІЖ 1200 ШЕСТЕРЕН ДЛЯ ГІДРОАГРЕГАТІВ, ЩО СКЛАДАЄ 100 ПРОЦЕНТІВ ВИРОБІТКУ. 19 КВІТНЯ КОМСОМОЛКА Л. ТАЛПА ЗОБОВ'ЯЗАЛАСЯ ВИКОНАТИ ЗМІННЕ ЗАВДАННЯ НА 150 ПРОЦЕНТІВ.

НА ФОТО: КОМСОМОЛКА Л. ТАЛПА.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

За рішенням Центрального Комітету ВЛКСМ Всесоюзний студентський будівельний загін 1975 року буде носити ім'я «30-річчя Перемоги». Під його прапорами зберуться студенти вищих і середніх спеціальних навчальних закладів всієї нашої неосянжної Батьківщини. Про завдання, які стоять перед загном у трудовому семестрі 1975 року, на прохання кореспондента ТАРС розповів секретар ЦК ВЛКСМ В. А. Житенев.

Комсомольські організації вищих і середніх спеціальних навчальних закладів, сказав В. А. Житенев, розгорнули велику організаторську роботу, щоб відмінним навчанням, ударною працею і активною громадсько-політичною роботою ознаменувати завершальний рік п'ятиріччя.

Бути бійцем ВСБЗ — це велика честь. Адже студентські загони візьмуть участь у спорудженні найважливіших Всесоюзних ударних комсомольських

будов: Байкало-Амурської магістралі, Камського автомобільного заводу, Вірменської і Курської атомних електростанцій, розробці газових і нафтових родовищ Тюменської області і багатьох інших об'єктів народного господарства. Тільки в цьому році намічено освоїти капітальні вкладень на 1 мільярд карбованців.

Особлива увага, підкреслив секретар ЦК ВЛКСМ, приділяється пропагандистській діяльності загонів. У бесідах і лек-

ТРУДОВИЙ СЕМЕСТР-75

ціях студенти розповідатимуть про всесвітньоісторичне значення великої Перемоги, здобутої радянським народом над фашистською Німеччиною, про керівну роль КПРС в організації розгрому німецько-фашистських загарбників і її багатогранну діяльність по здійсненню ленінської внутрішньої і зовнішньої політики, по зміцненню економічної і оборонної могутності СРСР.

Студентська молодь з піднесенням підтримала почин молодих робітників

Москви — працювати в рік 30-річчя Перемоги «За себе і за того хлопця». Олександр Матросов, Зоя Космодем'янська, Олег Кошовий, тисячі героїв і ветеранів війни й праці будуть включені до складу будівельників загонів почесними бійцями, стануть правоплановими на марші СБЗ.

Під час трудового семестру буде проведено Всесоюзно урочисту лінійку «Згадаємо їх поіменом...», комсомольські збори, зустрічі з ветеранами війни, Всесоюзний загін

проведе ряд заходів, спрямованих на організацію шефства над пам'ятниками, обелісками, виявлення сінівської турботи про інвалідів і ветеранів Великої Вітчизняної війни і їх сім'ї. 20 липня і 1 серпня у студентських загонах країни відбудуться дні ударної праці. Кошти, зароблені в ці дні, будуть направлені на будівництво пам'ятників захисникам Батьківщини у роки Великої Вітчизняної війни і на будівництво об'єктів міста Гагаріна.

Юнаки і дівчата подадуть практичну допомогу комсомольським організаціям колгоспів, радгоспів і промислових підприємств в організації лекцій та бесід, оформленні виставок, стендів і фотовітрин, присвячених всенародному ювілею.

На початку серпня відбудеться важлива подія у житті молоді ленінської гвардії — Всесоюзні комсомольські збори студентських загонів під девізом «Як минув робочий день і що він дав Батьківщині». Юнаки і дівчата Країни Рад підбілюють підсумки проведеної роботи і намітять нові рубежі для успішного виконання взятих соціалістичних зобов'язань.

Наприкінці В. А. Житенев відзначив, що тепер можна з впевненістю сказати, що третій трудовий семестр 1975 року стане яскравою і переконливою демонстрацією непорушної єдності і спадкоємності поколінь, високої свідомості молоді, її палкого патріотизму і відданості великим ідеалам комунізму.

ЗВ'ЯЗКІВЕЦЬ З ЛІСОВОГО КОРДОНУ

Марія Клева з'явилася в селі Плоскому, коли фашисти вже окупували Донбас. З трьома маленькими дітьми і хворим чоловіком вона ледве добралась сюди. Ніхто не запитував, звідки і чому вони прийшли — лихоліття війни спало багатьох у далекі краї. Невдовзі Маріин чоловік познайомився з людьми, які називали себе оточенцями. Вони запропонували йому разом з сім'єю переїхати у Чутянське лісництво об'їждчиком. Сім'я шахтарів поселилася в дерев'яному будиночку на лісовому кордоні.

Коли фашисти спали полоненців на вирубку лісу, Марія намагалась їм занести вареної кукурудзи чи каші. Вої голодні і босі радянські бійці працювали вранку до ночі.

Аж ось взимку 1943 року в Чутянському лісі приземлилася група парашутистів. Старший загону І. Д. Діброва запропонував Марії бути їхньою зв'язковою. А вже вона без будь-якої підозри з маленькою дитиною на руках могла піти і в село, і на станцію. Вивчила підхо-

ди до залізничної, до гітлерівських складів з паливом та боеприпасами. З її допомогою парашутисти налагодили зв'язки з підпільниками Шамівки, П'яскового та Хирівки. І ось вже злетіли під укриття ешелони з паливом за Цибулевим.

З уст Марії Клеви селяни дізнаються про розгром фашистських поїздів під Сталінградом...

Поліцаї винили у диверсії не знайшли. Тоді в ліс було заслали агентів, які мали завдання увійти в довір'я робітників. Частково це їм вдалося. Фашисти натрапили на слід підпільників з Шамівки. І тоді група парашутистів, яка почала гуртувати навколо себе партизанський загін, перебувала в інше місце. Невдовзі троє з цієї групи знову повернулись до Марії Клеви. Змучені, голодні, поранені. Жінка переховувала їх де могла. І в лісових хащах, і на горіщі своєї хати, і в колисках сина. А коли одужали, знову повела їх до підпільників.

Допомагла розшукати в лісі заховану парашутистами зброю, міни.

...Партизани загону «За Родину» все частіше зв'язували бої з гітлерівцями та поліцією. Поранено Юрія Горленка, в полон взяли піонера Львоню Шульгу,

батько якого теж працював у лісі неподалік від Марії Клеви. Ведуть хлопця лісовою стежкою, а назустріч Марія Семенівна.

— Чого це ти до кожного незнайомого зі своїми теревенями? — накинупалась жінка на Львоню. — Знову заводили знайомства, щоб дали закурити.

І доводила поліцаям, що хлопець не знає ніяких партизанів, а просто відбився від батьківських рук та вештається без справи.

Розмова затягувалась. А тим часом наблизились партизани, зав'язався бій, щоб врятувати юного зв'язкового.

Коли народні месники зібралися біля землянок, то знову серед них не було Юрія Горленка і Львоню Шульгу. Аж через три дні знайшли хлопця і перенесли до Марії Семенівни. Вона допомогла партизанам зробити носилки і провела в безпечне місце. А Львоня потрапив до рук поліцаїв.

І знову арешти. Під час того бою поліцаї почули, що хтось з партизанів назвав ім'я Марії Семенівни. Тому М. С. Клеву теж привели в катівню. Там уже допитували її чоловіка, Львоню Шульгу. Припикали вогнем пальці ніг і рук, били нагаями. Катували і її, коли втрачала

свідомість, обливали холодною водою, а потім знову волали:

— З ким підтримувала зв'язок, назови партизанських командирів!

Вона мовчала. Потім фашисти вирішили привести в катівню Маріиних дітей і на її очах вбити.

Та партизани врятували дівчаток.

Нічого не дізнавшись від Марії Клеви, гітлерівці відправили її в концтабір. Був Бухенвальд, були тортури, страждання. І все ж вона дочекалась того дня, коли в табір прийшли визволителі. Ластівкою летіла до своїх діточок, жахаючись в думках, що їх уже немає серед живих. Але добрі люди доглянули дітей Марії Семенівни.

Тепер їй вже сьомий десяток іде. Колишня партизанська зв'язкова виховала дочок, онука, який уже відслужив в армії, працює в колгоспі. І сама, коли влітку треба допомогти хліборобам, поспішає в стел.

З радістю зустріла вона чотири роки тому людину, врятовану нею, — Юрія Горленка (справжнє прізвище — Горкін). Знову були спогади про партизанський ліс. Була сердечна розмова про бойових друзів...

І. ЛИЧКАНЬ,
колишній заступник командира
по розвідці партизанського загону
«За Родину»,
с. Плоске,
Знам'янський район.

СИДИШ перед телевизором і спостерігаєш за виступами самодіяльних акторів. Велика гордість неповне серце. Гарно, захоплююче, часом не віриться, що то аматори сцени. Палаці і Будинки культури стали центрами, де проводять своє дозвілля трудівники. Перед ними сьогодні таке широке поле діянь! А колись було не так. І постає перед очима картина минулого.

...В нашому селі Велика Виска до революції не було жодної культурно-просвітньої установи, крім церковно-приходської школи. Поруч з нею — велика церква, шинок.

Революція принесла з собою нове, незнане раніше. Радянська республіка ще тільки ставала на ноги, доккола подавали голос недобиті банди. Але молодь вже тоді почала організовувати художню самодіяльність. У великому куркульському хлібному амбарі юнаки і дівчата будують сцену, на мішковині пишуть декорації, готують костюми. Йдуть репетиції... То нічого, що в «залі» земляна підлога, вкопані дерев'яні ослони. Глядачів багато, ніде курці кліюнути. На сцені — яскраві декорації із... старих ряден. Взимку — особлива скрута. Сільбуд нетоплений. Сцена освітлена газовими лампами, свічками. Глядачі сидять у рваних чоботях — опорках, стоптанних валянках, благенських свитках, подекуди тільки — в козушках. Холодище! А ми, артисти, роздягнені. Нас гріє молодечий

запал, гарячий, захоплений глядач. На нашій сцені йшли п'єси класиків української драматургії. Глядачеві подобались «Сорочинський ярмарок» за Гоголем, «Наталка-

ВИСТАВУ ЗАКІНЧИМО ЗАВТРА

ПРО ТЕ, ЯК ВІДПОЧИВАЛА МОЛОДЬ В ПІСЛЯРЕВОЛЮЦІЙНІ РОКИ, ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПЕРШИХ ГУРТКІВ ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ РОЗПІСЛІДАЄ ЛИСТ, НАДІСЛАННИЙ ДО РЕДАКЦІЇ

Полтавка» Котляревського, «Святання на Гончарівці» Квітки-Основ'яненка. Пізніше з'явилися перші радянські вистави.

Неспокійно навкруг, але люди відчули силу культури, потяглися

до неї. Був такий випадок. Вечір, йде вистава. Раптом в дверях з'являється група озброєних бандитів. Погрозливий вигук: «Кому ністи, виходь!» Натомість амвмь погасло світло. Своїх керівників ми швидко захопили під сценою. Бандити довго нишпорили повсюди, але тих, кого шукали, не знайшли. П'єсу довелося закінчувати іншим разом. Ми хвилювались, думали, що це налякає глядачів, і їх стане менше, але наступний виступ на сцені довів нам протилежне.

Не обмежувались лише своїм селом. Часто виступали перед сусідами. Організаторами художньої самодіяльності були комуністи і комсомольці М. Кудря, П. Кондратьєв, П. Луньов, О. Візір та інші. Окрім вистав, ми влаштували масові антирелігійні вечори, походи, де показували інсценовані сюжети, читали вірші, співали жартівливих пісень. Глядачі зацікавлено сприймали «Суету» Карпенка-Карого. Серед усіх виконавців на сцені вирізнявся Борис Будулатій. Він вдало грав Стецька, Шельменка та багато інших ролей. В цей же час при клубі почав працювати хорівий гурток. Співали вчителі О. Медведів, О. Мусіяка, Л. Мусіяка, З. Кондратьєва та інші. Акомпонував П. Хільченко на старенькому фортепіано.

Борис Будулатій був добрим організатором молоді, користувався авторитетом серед юнаків і дівчат. Люди пригадують, що, крім участі в художній самодіяльності, юнак організував кату-читальню,

брав участь у ліквідації неписьменності на селі. Молодий коваль повністю віддавався улюбленій справі.

У старому приміщенні біля річки Вись комсомолія організувала Будинок піонерів. Тут Борис також керував художньою самодіяльністю.

У тридцять років любитель сцени організував агіткультбригаду в районному центрі, яка виїздила у поле до хліборобів. Разом з ним працювали В. Кирилюк, Є. Письменна, І. Березний та багато інших. На день Паризької комуні аматори сцени показали інсценовану виставу «Розстріл комуністів». Тоді ж при клубі з'явився оркестр духових інструментів. Ним керував М. Подоліч. Оркестр завжди грав перед початком вистави чи концерту, в антрактах, на вечорах танцю. На вогник до клубу сходилися старі і малі.

Не припинили своєї діяльності активісти і в повоєнні роки. Умови праці були тяжкі, клуб напівзруйнований, але самодіяльні артисти не спинались перед труднощами. Зустрічались аматори сцени не лише з мешканцями Великої Виски...

Зараз у селі чудовий Палац культури. Комсомольці йдуть сюди не гостями, а господарями. Мені хочеться побажати їм запалу нашої комсомольської незгадної юності, щоб не давала вона спокою юнакам і дівчатам, щоб кликала до нових звершень.

І. БУРХАН,
с. Велика Виска,
Маловісківського району.

СПАРТАКІАДА «АВАНГАРДУ»

Розпочалася ювілейна спартакіада авангардівських колективів фізкультури першої групи обласного центру, присвячена 30-річчю Перемоги. До її програми входять змагання з десяти видів спорту.

«ЗІРКА» — «ЖАЛЬГІРС» — 2:0

Кожний день наближає нас до тієї пори, коли на зелене поле вийде суддя, і по його свистку розпочнеться чемпіонат країни з футболу серед команд другої ліги класу «А». Поки що йде копівка підготовки до цих відповідальних поєдинків. Кіровоградська «Зірка», яка перебуває на тренувальному зборі у захарп'ятському місті Мукачеві, провела контрольну гру. Цього разу її суперником була команда «Жальгірс» з Вільнюса. Кіровоградці всі 90 хвилин атакували і використовували кожний момент для взяття воріт. І це їм вдалося. Спочатку Андрій Карлюк, а потім Володимир Хропов примушують прибалтійців розпочинати гру з центра поля. Рахунок 2:0 не змінюється до кінця матчу. Добре зіграв воротар «Зірки» Олександр Іонов. Він парировував 11-метровий штрафний удар.

А зараз наводимо календар ігор чергового кола шостої зони. «Зірка» розпочне чемпіонат на виїзді — 13 квітня. Гратиме у Вішніці з «Локомотивом», а 17 квітня у Хмельницькому з динамівцями. 22 квітня кіровоградці на своєму полі прийматимуть ровенський «Авангард», а 25 квітня — СК Луцька. 3 травня «Зірка» грає у Жданові з «Локомотивом» а 6 травня у Кривому Розі з «Кривбасом». 10 травня гостями «Зірки» буде чернівецька «Буковина», а 14 травня ужгородська «Говерла». 23 травня кіровоградці зустрінуться в Тирасполі з місцевою командою. 2 червня «Зірка» приймає херсонський «Локомотив», 6 червня — севастопольську «Хвилю». 16 червня буде м'ятися силами у Сумах з «Фрунзешем», а 20 червня у Полтаві з «Колосом». Останні три матчі першого кола наші земляки проведуть вдома. І диння з СК Чернігова. 5 липня з житомирським «Автомобілістом», а 15 липня з миколаївським «Суднобудівником».

В. ШАБАЛІН.

У ВИСТУПАХ «ЯТРАНОЧКИ» ЧИМАЛО СХОЖОГО З СВОІМ СТАРШИМ БРАТОМ — ТАНЦЮВАЛЬНИМ АНСАМБЛЕМ «ЯТРАНЬ» КІРОВОГРАДСЬКОГО БУДИНКУ КУЛЬТУРИ ІМ. КАЛІНІНА. ТОЙ ЖЕ ЗАПАЛ І ВИТОНЧЕНІСТЬ Рухів. В МОЛОДШІЙ ТАНЦЮВАЛЬНІЙ ГРУПІ ВЧАТЬСЯ ТІ, ХТО ПРИЙДЕ НА ЗМІНУ ДОСВІДЧЕНИМ ТАНЦЮРНСТАМ.

Фото А. ПЕЧЕНЮКА.

Наша адреса і телефони

316030. ГСП, Кіровоград-50, вул. Пуначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-43-33, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Гліпки, 2.

ПОГОДА

Вдень, 25 березня по території області і місту Кіровограду передбачається мінлива хмарність, опади, слабка хуртовина. Вітер північний, 10-14 метрів на секунду. Температура повітря по області мінус 1, плюс 4, по місту 0-2 градусів тепла. За даними Українського бюро погоди 26-27 березня передбачається хмарна з проясненнями погода, без істотних опадів. Вітер північно-східний 7-12 метрів на секунду. Температура повітря вночі 1-3 градусів морозу, вдень 1-6 градусів тепла.

За редактора М. СЕМЕНЮК.